

DE KERN

Liliana Casagrande

Samen theedrinken

De paasvakantie voor de federale regering kan starten. Vivaldi heeft de begrotingscontrole overleefd. Premier Alexander De Croo (Open Vld) had het over “het gemberthee-akkoord” dat nodig was om de keel te smeren zodat “je met elkaar in discussie” kon gaan. Discussie is een eufemisme. Blijkbaar moet de nacht zeer heftig zijn geweest. Frank Vandenbroucke (Vooruit) heeft in een colère zelfs voorstellen van de premier verscheurd, een verhaal dat met plezier door meerdere bronnen wordt bevestigd en dat we graag live hadden meegemaakt. Dat De Croo van alle mogelijke besparingen net de minimumpensioenen eruit had geplukt, deed het bloed bij de socialisten overkoken. Uiteindelijk is er een compromis à la Belge gevonden. Ja, de minimumpensioenen zullen voor een vierde keer verhogen, maar iets minder sterk dan gepland. Het verschil tussen de planning en de uitvoering: 8 euro netto. “Minder meer”, zo omschrijven ze dat in politieke kringen. Blijkbaar is het toch vooral de werkwijze van De Croo die voor wrevel zorgt. Verwarrend, geen logica, al zal dat natuurlijk ook een strategie zijn. Uiteindelijk heeft iedereen wel een deel van een eigen heilig huisje moeten slopen. Een klein deeltje, een paar bakstenen. De socialisten moeten slikken dat er enkele sociale uitkeringen minder

sterk zullen stijgen en dat de gezondheidszorg 100 miljoen inlevert, de liberalen dat er een minimale vennootschapsbelasting van 15 procent komt voor multinationals. Al is die laatste een uitvoering van een Europese afspraak die dan weer voortkomt uit een akkoord binnen de G20. Weinig mensen zullen dit onredelijk vinden. Al is het afwachten wat die nu precies opbrengt. Het was zoegezegd “maar” een controle, maar het is ook een van de laatste momenten waarop snoeien mogelijk is. Vandaar die heftigheid. Volgend jaar zijn het verkiezingen, dus zal niemand zich erg inspannen om nodige maar onpopulaire maatregelen te nemen. Nochtans is er nog een flinke weg te gaan. Dit ging over de zoektocht naar een redelijk bescheiden som van 1,75 miljard. Nog ongeveer 20 miljard te gaan. In elk geval peanuts vergeleken met de hervorming van pensioenen en fiscaliteit die na Pasen wordt opgestart. Twee dossiers die erg grondig aangepakt moeten worden. “Move forward without drama”, was ooit het plan van energiminister Tinne Van der Straeten (Groen). Een beetje drama kunnen we wel verdragen, net als de schijnheiligheid waarmee partijen na die heftige onderhandelingen vertellen dat het samen fijn theedrinken was, zo lang er in die twee dossiers ook echt eens verder wordt gekeken dan de volgende verkiezingsdatum.

Reacties: dekern@hbvl.be

De hulpdiensten waren snel ter plaatse. Er werd nog lange tijd geprobeerd om de twee slachtoffers te reanimeren, maar er kjon geen hulp meer baten. FOTO TOM PALMAERS

BRAND ZUTENDAAL

Chris Nelis/Marij Wyers/Olivier Simons

De bewoners in het flatgebouw werden om iets voor twee uur 's nachts opgeschrikt door het brandalarm. “We zijn meteen naar buiten gegaan”, zegt een van de buurtbewoners. “Er was wel rook te zien, maar niet veel meer. De brandweer was er ook snel.” “Ze hebben dan even later twee lichamen naar buiten gesleept”, vervolgt de getuige. “Hulp mocht jammer genoeg niet meer baten. De man ken ik niet persoonlijk, maar de vrouw wel. Het is vreselijk wat er hier gebeurd is. We zijn allemaal in shock.”

Bevangen door rook

Bij aankomst van de brandweerploegen van Oost-Limburg was het vuur al gedoofd door gebrek aan zuurstof. De deur van het appartement op het gelijkvloers werd open gewrikt. “De woonkamer was volledig uitgebrand. We hebben ons meteen bekommerd om de slachtoffers”, zegt brandweerkapitein Gunter Vancraybex

van de hulpverleningszone Oost-Limburg. “De vrouw werd aangetroffen in de slaapkamer en de man lag in de gang. We hebben nog een lange reanimatiepoging gedaan, maar tevergeefs.” Het gerechtelijke labo, een branddeskundige en de politie kwamen ter plaatse voor verder onderzoek. “Uit de vaststellingen van de branddeskundige is gebleken dat de brand ontstaan is in de zetel in de woonkamer van het appartement, vlakbij de keuken. Vermoedelijk was een achtergebleven sigaret of aangebleven theelichtje de oorzaak”, zegt Marijke Teunis van het parket Limburg. Hoe dan ook gaat het dus om een accidentele brand en is er geen sprake van kwaad opzet. Daarom werd het appartement donderdag in de loop van de dag weer vrijgegeven. “Het staat vast dat de slachtoffers bevangen zijn geraakt door de rook en dat zij overleden zijn aan CO-intoxicatie”, zegt Teunis. “Omdat de rookmelder in het appartement defect bleek te zijn, werden de andere bewoners pas gealarmeerd toen de rookmelder bij de bovenburen is afgegaan.” Het appartementsgebouw met zo'n twintig flats werd een tijd-

lang ontruimd uit voorzorg. De bovenburen hadden veel rook binnengekregen en werden voor verzorging naar het ziekenhuis gebracht. Burgemeester Ann Schrijvers van Zutendaal is aangedaan. “Het is heel betreuenswaardig”, zegt Schrijvers. “We leven erg mee met de familie van de beide slachtoffers.”

Van levensbelang

Brandweerkapitein Vancraybex benadrukt het belang van rookmelders op meerdere plaatsen in huis: “Ze zijn van levensbelang. Zorg dat ze in meerdere kamers hangen en op elke verdieping opdat je die hoort wanneer je in een diepe slaap bent.” De noodlottige brand bewijst ook de noodzaak om de werking geregeld te testen (zie ook kadertekst). “Mensen denken onterecht dat ze 's nachts wakker worden van de rook. Maar in je slaap ruik je niets. Binnen drie minuten kan een kleine brand zich verspreid hebben over het huis en kun je geen kant meer op. Het geluid van een rookmelder is daarom cruciaal om bewoners tijdig te verwittigen van rook opdat ze nog kunnen vluchten.”

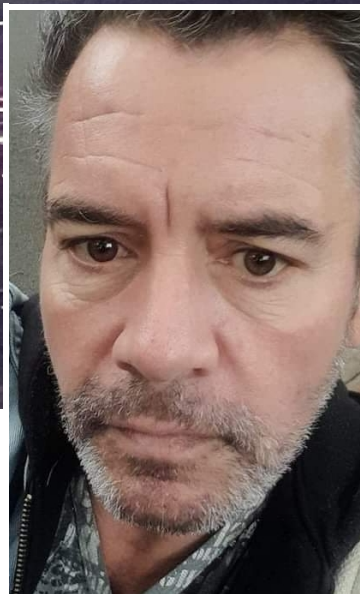
KLIER

Weinig animo voor plan gratis water in horeca

Koppel komt om door CO-intoxicatie bij brand in flat in Zutendaal

Een nachtelijke brand in een appartement in de Windmolenstraat in Zutendaal heeft donderdag het leven gekost aan Donie Noviello (45) en Gisela Lenaers (55). Het vuur ontstond in de zetel, vermoedelijk door een sigaret of een theelichtje. Onderzoek wees uit dat de rookmelder in het appartement stuk was.

Slachtoffers Gisela Lenaers (55) en Donie Noviello (45). FOTO RR

FAMILIE EN VRIENDEN

“Net nu ze samen geluk hadden gevonden, slaat noodlot toe”

Bij de brand kwamen Gisela Lenaers (55) en haar verloofde Donie Noviello (45) om het leven. Bij familie en vrienden van het koppel komt het trieste nieuws hard aan.

“Ik was op mijn werk toen ik werd gecontacteerd. Ik ben dan onmiddellijk naar huis gegaan”, vertelt Rudi Lenaers (53), broer van Gisela. “We zijn opgegroeid in Bilzen: mijn broer, mijn zus en ik. Later kreeg Gisela twee dochters, ondertussen twee volwassen vrouwen. Jarenlang heeft ze een bakkerij gehad in Lanaken. Daarna is ze door een moeilijke tijd gegaan. Maar het leek dat ze er nu net weer bovenop kwam met

een nieuwe liefde in haar leven.” Gisela woonde al lange tijd in Zutendaal, waar ze enkele jaren geleden verhuisde naar de flat waar nu de brand uitbrak. “Dit verschrikkelijke nieuws is enorm hard aangekomen. het is een tragedie die we een plaats moeten proberen te geven”, aldus haar broer. “Samen met haar dochters proberen we dit verlies te verwerken en voor een mooi afscheid te zorgen.”

Ontredding bij vrienden

Ook bij vrienden van Gisela vangen is er ontredding. “Ze heeft nog een tijd gewerkt in de Lidl in Bilzen. Gisela was altijd vriendelijk en behulpzaam. Een hele tijd had ze het inderdaad best moeilijk

door privé omstandigheden. En net nu ze blijkbaar weer geluk had gevonden, slaat het noodlot toe. Het is niet te geloven. Het enige lichtpuntje in dit trieste verhaal is misschien dat ze samen met haar geliefde, sinds enkele maanden haar verloofde, de eeuwigheid ingaat”, zegt een vriendin.

Ook op sociale media reageren vrienden van het koppel geschokt en vol ongeloof.

Donie Noviello was afkomstig van Winterslag. De Noviello's zijn een grote familie. “Hij had eindelijk geluk gevonden bij Gisele maar onwaarschijnlijke omstandigheden hebben er jammer genoeg een vreselijk einde aan gemaakt”, zegt een neef. JoGe/MaW)

BRANDPREVENTIEADVISEUR

“Check de levensduur van uw rookmelders”

De brand die donderdagochtend twee levens eiste in Zutendaal, werd laat opgemerkt omdat de rookmelder in het appartement defect was. “Iedereen moet de houdbaarheidsdatum van hun rookmelders checken, zeker als die met vervangbare batterijen werken”, waarschuwt brandpreventieadviseur Tim Renders.

“Je kunt met de testknop niet controleren of een rookmelder defect is”, zegt Tim Renders. “Met die knop test je enkel of de batterij en het geluidssignaal nog werken, en niet de optische cel. Die cel bestaat eigenlijk uit twee spiegeltjes die een infraroodstraal naar elkaar sturen. Als er rook in de melder komt en die spiegels ‘elkaar niet meer zien’ via die straal, gaat het alarm af. Maar doorheen de jaren kunnen die spiegeltjes vuil worden, waardoor ze niet meer goed werken. Daarom heeft een rookmelder een houdbaarheidsdatum.”

Vervangbare batterij

“Bij rookmelders zonder vervangbare batterij is er in principe geen probleem. Na tien jaar zijn zowel de batterij als de optische cel vervallen. De rookmelder gaat dan piepen en moet vervangen worden. Maar bij melders met een vervangbare batterij, die vaak goedkoper zijn, gaat de optische cel vaak maar acht jaar mee. Omdat je de batterij blijft vervangen, kun je die rookmelders wel langer gebruiken. Met dus het risico dat ze niet meer werken.”

“Daarom raad ik iedereen aan om de houdbaarheidsdatum van je rookmelder meteen te checken. Als je het toestel van de muur haalt, vind je die datum onderaan of aan de zijkant. Als de einddatum overschreden is of als je twijfelt, koop dan een nieuwe rookmelder. En liefst een zonder vervangbare batterij, die tien jaar meegaat.”

“Je koopt ook best een nieuwe rookmelder als die al een keer is afgegaan door rookontwikkeling. In dat geval is de optische cel namelijk eveneens vervuild, en kan die niet meer werken. Het heeft dus geen zin om je rookmelder te ‘testen’ met wat wierook bijvoorbeeld.”

Slimme rookmelders

Slimme rookmelders, zoals die van Google Nest, zijn volgens Renders nog het veiligst. “Die kosten wat meer, maar ze controleren wel elke maand zelf of de optische cel werkt en wat de batterijcapaciteit is. Die info krijg je dan in een app of via mail. Bovendien laten slimme rookmelders ook weten in welke kamer het brandt, wat vooral voor blinde mensen een groot voordeel is.” (siol)